



Presidentti Kari Kuusiniemi

25.9.2020

H 413/20

Eduskunnan lakivaliokunnalle

**LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ (HE 109/2020 vp) LAEIKSI ERÄIDEN OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNON-
ALAN LAKIEN MUUTOKSENHAKUSÄÄNNÖSTEN TARKISTAMISESTA**

Korkein hallinto-oikeus on 11.5.2020 antanut lausuntonsa mainitun hallituksen esityksen antamiseen johtaneesta luonnoksesta. Tärkeimmät tuossa lausunnossa esitetyt näkökohdat on otettu huomioon.

Niihin kuuluu se, että muutoksenhaku muutettaisiin puoluelain (10/1969) 9 e §:n ja ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain (273/2009) 10 §:n osalta siten, että muutosta haettaisiin hallinto-oikeudelta eikä suoraan korkeimmalta hallinto-oikeudelta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain pääsäännön mukaisesti. Muutos vastaa korkeimman hallinto-oikeuden asemaa oikeuskäytäntöä ohjaavana ylimpänä tuomioistuimenä. Korkein hallinto-oikeus pitää muutosta tärkeänä.

Korkein hallinto-oikeus pitää myös perusteltuna tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 11 §:n muuttamista siten, että toimivaltainen hallinto-oikeus muutettaisiin siksi hallinto-oikeudeksi, jonka tuomiopiirissä kysymyksessä olevan viranomaisen toimipaikka sijaitsee. Näin toimivaltainen hallinto-oikeus tulisi yksiselitteisesti määritellyksi.

Mainittuihin lakeihin myös sisällytettäisiin siirtymäsäännökset, joiden mukaan haettaessa muutosta ennen muutoksen voimaantuloa tehtyyn päätökseen sovellettaisiin muutoslain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. *Sitä vastoin siirtymäsäännöksiä ei ole sisällytetty kahteen muuhun lain muutosesitykseen, joissa valituslupan varaisuus perustellusti laajenee kattavaksi (lakiesitykset 30 ja 41).*

Oikeusapulain 26 §:n muuttamista koskeva esitys (8. lakiehdotus) on korkeimman hallinto-oikeuden aiemmasta lausunnosta huolimatta samassa muodossa kuin aiemmassa luonnoksessa. *Lakiesityksen perusteluissa kyllä on katsottu, että valituslupajärjestelmän nykyinen käyttöala ei muutoksen myötä kaventuisi, mutta korkeimman hallinto-oikeuden käsityksen mukaan säännös jättää tilanteen jossain määrin epäselväksi.*

Lausunnossaan lakiluonnoksesta korkein hallinto-oikeus kiinnitti huomiota eräisiin systemaattisiin ja selkeyttäviksi arvioituihin muutostarpeisiin. Koska tämän hallituksen esityksen sisältämän muutostyön tarkoituksena on tarkoitettu olevan lähinnä teknisluonteinen eikä vastuuministeriö ole näitä muutoksia ehdottanut tehtävän, korkein hallinto-oikeus ei tässä vaiheessa pidä välttämättömänä lausua niistä enempää.

Lopuksi korkein hallinto-oikeus toteaa, että luonnosvaiheen jälkeen lakikokonaisuudesta on jätetty pois oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 20 §:n muutos-ehdotus. Tässä yhteydessä käytän kuitenkin tilaisuutta hyväkseni todeta, että olisi harkittava suorasta muutoksenhausta luopumista korkeimpaan hallinto-oikeuteen mainitun pykälän 1 momentissa tarkoitetussa tuomioistuimen hallintoasiassa antamasta päätöksestä.